

శ్రీః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

శ్రీచోళసంహపుర దొడ్డయ్యాచార్యేణ విరచితం

॥ శ్రీ వేదాంతదేశికవైభవప్రకాశికా స్తోత్రం ॥

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజమహాదేశికన్

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt, L^AT_EX, Itrans, and the **Tikanna** font.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీ వేదాంతదేశికవైభవప్రకాశికా స్తోత్రం ॥

శ్రీమాన్ వేంకటనాథార్యః కవితార్కికకేసరీ ।

వేదాంతాచార్యవర్యో మే సన్నిధత్తాం సదా హృది ॥

వాధూలశ్రీనివాసార్య తనయం వినయోజ్జ్వలం ।
ప్రజ్ఞానిధిం ప్రపద్యేఽహం శ్రీనివాస మహాగురుం ॥

శ్రీనివాసమహాచార్య ప్రాప్తవేదాంతసంపదం ।
లక్ష్మణార్య దయాపాత్రం శ్రీనివాసగురుం భజే ॥

కవివాదిశిరోరత్నం కల్యాణగుణభూషణం ।
విశ్వామిత్రాన్వయాబ్ధిందుం వేదాంతగురుమాశ్రయే ॥ 1 ॥

వేంకటేశస్య సంకల్పాత్ విశ్వామిత్రకులాంబుధౌ ।
ఘంటాఽవతీర్ణా యన్మూర్త్యా తం దేశికవరం భజే ॥ 2 ॥

కంచ్యాం నభస్యశ్రోణాయాం అనంతార్యగురోస్సృతః ।
జాతో యో జనభాగ్యేన శ్రీమంతం తమహం భజే ॥ 3 ॥

జాతకర్మాదికం సర్వం పితా యస్యాకరోద్ గురోః ।
తం వేంకటేశమనిశం తోతారంబాసుతం భజే ॥ 4 ॥

అస్మాకం భవసంచార శాంతయే విబుధాధిపః ।
పద్భ్యాం చచార యో భూమ్యాం తం వందే వేంకటాధిపం ॥ 5 ॥

తృతీయాబ్ధే గురోర్యస్య చూడాకర్మాకరోత్పితా ।
పుండరీకాక్షపాత్రం తం పురుషశ్రేష్ఠమాశ్రయే ॥ 6 ॥

అక్షరాణి తతస్సర్వాణ్యాచార్యాద్ గురురగ్రహీత్ |
యస్తం వేంకటనాథార్యం వందే మతిమతాం వరం || 7 ||

అనంతార్యగురుర్యస్య పితానంతగుణోజ్జ్వలః |
బ్రహ్మోపదేశమకరోత్ తం వందే బ్రాహ్మణోత్తమం || 8 ||

మాతులాదఖిలామ్నాయా మతిమానగ్రహీచ్ఛ యః |
పునరుచ్ఛారణాపేక్షారహితం తం గురుం భజే || 9 ||

శుద్ధాం కన్యాం శుభాచారాం తుల్యలక్షణ సంయుతాం |
ఉపయేమే విధానేన యో గురుస్తం భజామ్యహం || 10 ||

మీమాంసా తర్కశబ్దాది శాస్త్రాణ్యపి చ మాతులాత్ |
అవాప వింశత్యబ్దే యః తం విద్యానిధిమాశ్రయే || 11 ||

ఆత్రేయరామానుజ దేశికేంద్రాత్
అవాప్య వేదాంతయుగం పునర్యః |
మంత్రంచ గారుత్మతమాప తస్మాత్
తమాశ్రయే వేంకటదేశికేంద్రం || 12 ||

కాంచ్యా వినిష్క్రమ్య తతో మహాత్మా
సంప్రాప్య నాగేంద్రపురం గురుర్యః |
ధ్యాయన్ గరుత్మంతమువాస తస్మిన్
తం వేదచూడాగురుమాశ్రయామః || 13 ||

ప్రీతేన సమ్యక్ గరుడేన తేన
యస్యోపదిష్టో హయవక్త్రమంత్రః |
తం భక్తివైరాగ్యగుణోపపన్నం
శ్రీమంతమీడే శ్రుతిశేఖరార్యం || 14 ||

యస్తౌ వృషధాద్రౌ నృహరేస్సమీపే
 ధ్యాయన్ హయగ్రీవపదాబ్జమంత్రః |
 ఆహ్లాదశీతాంబువిలోచనోఽభూత్
 ఆమ్నాయచూడాగురుమాశ్రయే తం || 15 ||

స్థిత్యా పురో యస్య గురోః స్వవక్త్ర
 లాలాసుధాం వాజిముఖః ప్రసన్నః |
 విశ్రాణయామాస విబోధహేతుం
 తం వేదచూడార్యమహం ప్రపద్యే || 16 ||

హయాననస్తోత్రమథాభిరామం
 పక్షింద్రపంచాశతమప్యపూర్వాం |
 ముదా వితేనే విదుషాం వరో యః
 తం వేంకటార్యం సతతం స్మరామి || 17 ||

అథాచ్యుతస్య స్తుతిమద్భుతార్థాం
 పంచాశతం దేవపతేశ్చ దివ్యాం |
 తదాజ్ఞయా యోఽకృత సూరివర్యః
 తం వేంకటాధీశమహం ప్రపద్యే || 18 ||

త్రిరత్నగాథాం నవరత్నమాలాం
 విచిత్రడోళావిషయాంచ గాథాం |
 చకార యః కందుకముఖ్యగాథాం
 తమాశ్రయే తత్వవిదగ్రగణ్యం || 19 ||

చక్రే గురుర్యో ఘటికాఖ్యగాథాం
 గాథాం కుబేరాక్షి వినోదనార్థాం |
 గాథాంచ రమ్యాం పరిహాసయోగ్యాం
 తం భావయే సర్వకలాసు దక్షం || 20 ||

తత్రైవ చక్రే పరపక్షభంగం

రమ్యం విచిత్రం రఘువీరగద్యం।

స్తోత్రం చ యో గోపపతేరవోచత్

తం వేంకటేశం శరణం ప్రపద్యే || 21 ||

నాగేంద్రపుర్యాం స్వయమేవ ఖాత్వా

ప్రహిం ప్రశస్తాం తదభిజ్ఞమాన్యః।

యస్సర్వతంత్రేషు ధురంధరత్వం

ప్రఖ్యాపయామాస గురుం తమీడే || 22 ||

తస్మాద్ గురుర్గోపపురీమవాప్య

దేహశ్యధీశం సుభగైర్వచోభిః।

స్తుత్వా చ కాంచీం ప్రవివేశ యస్తం

వందేయ వాదిద్విరదౌఘసింహం || 23 ||

క్రమేణ దేవం కమలాసహాయం

ప్రణమ్య చాగత్య గురుః స్వగేహం।

వరాం వితేనే వరదస్తుతిం యః

విభావయే వేదశిరోగురుం తం || 24 ||

శ్రీచిహ్నమాలాం శరణాగతేర్యః

గాథాం శుభాం ద్వాదశనామగాథాం।

దినే విధేయామపి వైష్ణవానాం

చర్యాం వితేనే శరణం భజే తం || 25 ||

హస్తిగిరివైభవం యః గాథారుపార్థపంచకం రమ్యం।

వేంకటనాథాచార్యో వ్యతనుతే తమహం విభావయే నిత్యం || 26 ||

శుభాం గభీరాం స్తుతిమష్టబాహెహోః

యథోక్తకారిస్తుతిమప్యదారాం।

కామాసికామర్త్యహరేః స్తు తించ
చక్రే గురుర్యస్తమహం ప్రపద్యే || 27 ||

దీపప్రకాశస్తు తి దీపభాసా
దూరీకృతో యేన హృదంధకారః |
అస్మాకమామ్నాయశిరోగురుం తం
ఆదిత్యవర్ణం భజతాం మనో మే || 28 ||

సమరపుంగవసంస్తు తిమద్భుతం అకృత
యో భువి వేంకటదేశికః |
శమదమాదిగుణైకవిభూషణం
కవిమృగేంద్రగురుం కలయామి తం || 29 ||

హేతిరాజవిషయాం స్తు తిం వ్యధాత్
తస్య హేతివిషయాం స్తు తించ యః |
సాధుబృంద వినుతం తమాశ్రయే
వేదమౌళియుగదేశికోత్తమం || 30 ||

కాలే గురుః ప్రణిపతన్ కరిశైలనాథం
కాంచీపురే సుఖమువాస కవీడితో యః |
సద్భ్యః సదా ప్రకటయన్ సకలార్థజాతం
తం వేంకటేశగురువర్యమహం ప్రపద్యే || 31 ||

నిష్క్రమ్య కాంచీనగరాత్ కదాచిత్
శిష్యైః శుభాచారయుతైః సుధీభిః |
శ్రీవేంకటకృతభృతమాప యస్తం
సేవే త్రయీశేఖరదేశికేంద్రం || 32 ||

స్నాత్వా సమ్యక్ సహ బుధవరైః స్వామినః పుష్కరిణ్యాం
 ధృత్వా వస్త్రద్వయమథ వరానూర్ధ్వపుండ్రాః దధానః |
 శ్రీశం దేవం వృషగిరిపతిం ప్రాణమద్యోః వినీతః
 త్రయ్యంతార్యం కవికరిఘటా పంచవక్త్రం భజేఽహం || 33 ||

పాదాదికేశం ప్రణిపత్య సమ్యక్
 శ్రీవేంకటేశం శ్రితపారిజాతం |
 ప్రీతేన దేవేన కృపాకటాక్షైః
 కటాక్షితో యస్తమహం భజామి || 34 ||

శ్రేయో జనానాముపపాదయిష్యన్
 శ్రీవేంకటాధీశ దయాస్తు తిం యః |
 దివ్యాం దయావారినిధిర్వితేనే
 తం వేంకటేశం ప్రణమామ్యభీక్ష్యం || 35 ||

తత్ర స్థితానాం విదుషాం హితార్థాన్
 ఉపాదిశద్యః కవివాదిసింహాః |
 తం ఖ్యాతిపూజావిముఖం దయాళుం
 త్రయీశిరోదేశికవర్యమీడే || 36 ||

స్థానాని విష్ణోస్తత శైత్తరాణి
 గత్వా గురుర్యః ప్రణిపత్య సమ్యక్ |
 తత్ర త్యసత్త్వస్థజనాః సమీక్ష్య
 తేషాం హితార్థానవదత్తమీడే || 37 ||

రమ్యాణ్యయోధ్యా ప్రభృతీని విష్ణోః
 స్థానాని కాంచ్యా న సమాని భూమ్యాం |
 ఇత్యుచ్చరన్ యః పునరేవ కాంచీం
 భేజే భజే తం పరవాదిసింహం || 38 ||

కవితార్కికకేసరిణా కాంచ్యాం వసతా కుదృష్టిసన్యాసీ |
వాదే వినిర్జితోఽభూత్ యేన తమిడే త్రయీశిరస్సూరిం || 39 ||

ద్రోహం చికిర్షురస్మై మహోదరత్వప్రదం పపౌ సోంభః |
తద్జ్ఞో గురురపి విదధే స్తంభే చిద్రం యథా స్రవేదంభః || 40 ||

సమ్యక్ శ్రుత్వా వైభవం తస్య సూరేః
సత్కారార్థం పత్రికాం ప్రీతియుక్తః |
విద్యారణ్యః ప్రేషయామాస యస్మై
త్రయ్యంతార్యం సంతతం భావయే తం || 41 ||

సిలం కిమిత్యాదిముఖాన్ గురుర్యః
శ్లోకాన్ శుభాన్ ప్రేషయతి స్మ తస్మై |
ధనే విరక్తం తృణతుల్యభూపం
త్రయ్యంతసూరిం శరణం భజే తం || 42 ||

విద్యారణ్యో వివిధం వేంకటసూరేర్విశోధ్య వైరాగ్యం |
యం విష్ణోరవతారం మేనే సేవే తమాగమాంతగురుం || 43 ||

శ్రీరంగేందోః శాసనం సూరివర్యైః
యస్మై శీఘ్రం ప్రేషితం వాదిరోధే |
తస్మై భక్తిం కుర్వతే యే నరాస్తాన్
ధన్యాన్ సేవే సంస్తువే చింతయామి || 44 ||

రంగపతిశాసనం యో ధృత్వా తదైవ గురువర్యః |
రంగం ప్రతి ప్రతస్థే రమ్యగుణం తం నిరంతరం సేవే || 45 ||

శ్రీరంగమాసాద్య తతః సురమ్యం
కవేరజాయామవగాహ్య సమ్యక్ |

దధౌ గురుర్యో వసనం మనోజ్ఞం
దివ్యోర్ధ్వపుంశ్రానపి తం భజామి || 46 ||

సేవాక్రమేణ ప్రణిపత్య దేవం
శ్రీరంగనాథం కమలాసహాయం |
తద్ధ్యానసోపానమువాచ యస్తం
త్రయ్యంతసూరిం సతతం స్మరామి || 47 ||

రంగాధిరాజేన కృపాకటాక్షైః
కటాక్షితో యః కవివాదిసింహాః |
ఆస్థానమాపాఖిలసూరివర్త్యైః
తమాశ్రయే దేశికసారస్వభౌమం || 48 ||

జిత్వా తదా వాదినమాగమాంతగురుర్వితేనే శతదూషణీం యః |
తన్నామసంకీర్తన తత్పరాంతాన్ సమాశ్రయే సర్వజనాభిపూజ్యైః || 49 ||

ప్రీతేన రంగపతినా బహుమానపూర్వం
వేదాంతయుగ్మమనిశం ప్రతిపాదయానః |
అత్రైవ సౌమ్య వస నిత్యమితీరితో యః
వేదమౌళిగురుమన్వహమాశ్రయామః || 50 ||

రంగేశస్య పదాంబుజం ప్రణిపతన్ ధృత్వా తదాజ్ఞాం
శుభాం త్రయ్యంతద్వయమేవ సర్వవిదుషాం సమ్యగ్వదన్ ఆదరాత్ |
కంచితకాలమువాస రంగనగరే యో వేంకటార్యః సుధీః
తం వాదిద్విరదౌఘసింహమనఘం భక్త్యా ప్రపద్యేఽన్వహం || 51 ||

ప్రఖ్యాపయన్ నిగమమౌళియుగం బుధానాం
తద్రక్షణాయ వివిధాః కురు సత్కృతీస్తవం |

ఇత్యుక్తవాన్ యతిపతిర్గురవే తు యస్మై
స్వప్నే తమద్భుతగుణం శరణం ప్రపద్యే || 52 ||

రంగపతినా సభాయాం దృష్ట్వా వ్యాఖ్యానకౌశలం సూరేః |
వేదశిరోదేశికతా దత్తా యస్మై తమాశ్రయే నిత్యం || 53 ||

తత్ప్రియస్యా సర్వతంత్రేషు దాక్ష్యం
దత్తం యస్మై ప్రీతయా దేశికాయ |
తస్మై భక్త్యా కుర్వతే యే తు నేవాం
తద్దాసానాం దాస్యమభ్యర్థయేఽహం || 54 ||

సకలకుశలహేతోః సద్భిరభ్యర్థ్యమానః
సరసిజనిలయాయాః స్తోత్రముర్వ్యాశ్చ దేవ్యాః |
వ్యతనుత మధురార్థం వేంకటేశో గురుర్యః
శమదమగుణభూషం తం శరణ్యం భజేఽహం || 55 ||

గోదాస్తుతిం గుణాఢ్యాం విదుషాం ప్రీత్యై వినిర్మమ యస్తం |
వేదాంతసూరివర్యం వేంకటనాథం విభావయే నిత్యం || 56 ||

దశావతారస్తుతిమద్భుతాం యో దివ్యాం గభీరాం జనరక్షణార్థం |
వినిర్మమే వేంకటనాథవర్యః తం సర్వవిద్యాజలధిం భజేఽహం || 57 ||

శమధనైర్విబుధైర్ముహురర్థితః సకలతంత్రధురంధరదేశికః |
యతిపురందరసప్తతిమాదరాత్ ఆకృత యస్తమహం శరణం భజే || 58 ||

విమలగుణవిశిష్టం వీతదోషం విచిత్రం
సహృదయహృది ధార్యం తత్త్వముక్తాకలాపం |
సకలకుశలహేతుం సర్వతంత్రస్వతంత్రః
సమతనుత గురుర్యస్తం భజే సాధుసేవ్యం || 59 ||

సర్వార్థసిద్ధిహేతుం సర్వజ్ఞో యస్సమస్తజీవాతుం |
సర్వార్థసిద్ధిమనఘాం చక్రే యస్తం సమాశ్రయే సతతం || 60 ||

తత్త్వాలోకనసాధనం తనుభృతాం సన్నీతిసిద్ధాంజనం
చక్రే యః కవివాదిపంచవదనః తం వేదచూడాగురుం |
యే కేచిన్మనుజా భజంతి భువనే తేషామహం ధీమతాం
వీటీచేట ఇతి ప్రహృష్టమనసా వీధీషు సంఘుష్యతాం || 61 ||

నిగమశిఖరానురోధాత్ నీతేశ్శుద్ధిర్వినిర్మితా గురుణా |
కవికథకపంచవక్త్రం కలయే కరుణా మహోదధిం తమహం || 62 ||

యో మిమాంసాం సేశ్వరాం వ్యాజహార
తస్యా రమ్యాం పాదుకాం వేంకటార్యః |
సద్భిః సేవ్యాం తత్వటీకాంచ చక్రే
తత్పాదాబ్జం సంతతం చింతయామి || 63 ||

అధికరణదర్పణం యో వ్యతనుత విమలం విపశ్చితాం ప్రీత్యై |
వేంకటనాథముపాసే విబుధవరం తం విచిత్రశక్తియుతం || 64 ||

సంసారసంతాప విషణ్ణజంతూన్ సమీక్ష్య సర్వాన్ కృపయా గురుర్యః |
చకార సారావలిదుర్గరాశిం తత్పాదపద్మం భజతాం మనో మే || 65 ||

కుమతి తమోజాలం యో హర్తుం తాత్పర్యచంద్రికాం చక్రే |
విష్ణుపదసంశ్రయం తం వేంకటచంద్రం కలానిధిం కలయే || 66 ||

హృదయంగమా బుధానాం ఈశావాస్యత్రయీశిరోవ్యాఖ్యా |
విహితా యేన భజే తం వేంకటనాథం విపశ్చితాం ప్రవరం || 67 ||

గంభీరాం యః పంచకాలవ్యవస్థా
హేతుం చక్రే పంచరాత్రస్య రక్షాం |

కుర్వాణం తం పంచకాలక్రమార్చాం
నేవే సూరిం పంచవక్త్రం కపీనాం॥ 68 ॥

యామునమునినా రచితం గీతాసారం గభీరరమణీయం।
వ్యాచష్ట వేంకటార్యః విమలమతిం తం విపశ్చితం కలయే॥ 69 ॥

కుమతిజనకుయుక్త్యా క్లృప్తముర్వ్యాం కృపాలుః
శమయితుముపరోధం శంఖచక్రాంకనాదేః।
సకలజనమనోజ్ఞాం సచ్ఛరిత్రస్య రక్షాం
వ్యతనుత గురువరోయ్యస్తమీడే కపీంద్రం॥ 70 ॥

బాహ్యోంతరంగచౌరేః బాధాం జాతాం నివర్త్య బుధవర్యః।
నిక్షేపస్య సమగ్రాం రక్షాం చక్రే నమామి తం నిత్యం॥ 71 ॥

రక్షాం సమగ్రాం విదుషాం విధాతుం రక్షాం రహస్యస్య వినిర్మమ యః।
తం వాదిహంసాంబుదసూరిశిష్యం వందే గురుం వాదికపీంద్రసింహం॥ 72 ॥

న్యాసతిలకం వితేనే రంగనరేంద్రప్రియావహాం రమ్యం।
తస్య దశకం చ యస్తం త్రయ్యంతార్యం సమాశ్రయే సతతం॥ 73 ॥

వివృతో వేంకటవిదుషా వింశత్యా యేన విధివిదా న్యాసః।
తత్పాదపద్మవిముఖా రావణచైద్యానుసారిణో మనుజాః॥ 74 ॥

భూమ్యా మానమవోచద్ బుధజనహృద్యం బుధాధిపః సూరిః।
తద్వివృతిం చ వితేనే యస్తం వందే యతింద్రపదభక్తం॥ 75 ॥

యతిపతిఫణితీనాం భావమేవం వివృణ్వన్
జయతి నిగమచూడాదేశికేంద్రో దయాళుః।
ఇతి విబుధవరైర్యః సమ్యగభ్యర్థితస్తం
శరణమశరణోఽహం సంశ్రయే సాధువంద్యం॥ 76 ॥

కదాచిదక్షోభ్యమునేశ్చ విద్యా-

రణ్యస్య జాతం బహుళం వివాదం |
విలిఖ్య భూపో విబుధాయ యస్మై
సంప్రేషయామాస తమాశ్రయేఽహం || 77 ||

తత్త్వమసినాఽసినా తం విద్యారణ్యం మునిస్తదాక్షోభ్యః |
అచ్ఛినదిత్యవదద్యః తం సేవే తత్వనిర్ణయే చతురం || 78 ||

కార్యా న భాషాకృతగీతిరత్ర తత్కల్పకారాశ్చ న పూజనీయాః |
ఇత్సుక్తపక్షం నృపతేస్సమక్షం యః ప్రాక్షిపత్ తం గురువర్యమిడే || 79 ||

జిత్వా తు తాః భూపసమక్షతః శ్రీ రంగేశ్వరస్యాధ్యయనోత్సవాదీః |
ఆకల్పమవ్యాహతమాదిశద్యః తం వేదచూడాగురుమాశ్రయామి || 80 ||

ఆగత్య కృష్ణమిశ్రో విజితో విబుధేన వీతదర్పోఽభూత్ |
యేన కవిసింహగురుణా తేన సనాథా వయం భృశం సుఖినః || 81 ||

సమాశ్రితానాం భవవాసతేయీం
సంక్షేప్తముర్వ్యాం శ్రుతిశేఖరార్యః |
సంకల్పసూర్యోదయమద్భుతం యః
వినిర్మమే నిర్మమమాశ్రయే తం || 82 ||

జిత్వా కవిం డిండిమసార్వభౌమం
కృత్వా చ కృష్ణాభ్యుదయం మనోజ్ఞం |
స్తు తస్తదా తేన గురూత్తమో యః
తమాశ్రయే సర్వకలాస్వతంత్రం || 83 ||

తతో వినిష్క్రమ్య గురుర్వనాద్రి-
ముఖ్యాని తాన్యావసథాని విష్ణోః |

నత్వా శతారిం చ నిశామ్య సేతుం
రంగం పునర్యోఽభజదాశ్రయే తం॥ 84॥

శ్రీకుంభఘ్నాణప్రభృతీని విష్టోః
స్థానాని చోళేషు మనోహరాణి।
గత్వా ప్రణమ్య శ్రుతిశేఖరార్యః
యః ప్రాప కాంచీనగరం భజే తం॥ 85॥

తత్ర చ కశ్చిద్విజితో మంత్రవిదా యేన సర్పసంజీవీ।
తన్నామ చింతయామో యేన జనానాం ద్రవంతి భవసర్పాః॥ 86॥

విష్ణురథదండకం యో వేంకటనాథో వినిర్మమే రమ్యం।
వేదాంతదేశికం తం విమలగుణాఢ్యం విభావయే హృదయే॥ 87॥

నిష్క్రమ్య దేశికేంద్రో రంగం ద్రష్టుం సముత్సుకో భూయః।
మధ్యే తు వైశ్యశరణే న్యవసద్యస్తం నిరంతరం కలయే॥ 88॥

తదా నిశాయాం చణకాన్మదీయాన్ భుంక్తే వళర్ణస్తురగస్త్యదీయః।
త్రైవర్ణికేనైవమితీరితో యః తమాశ్రయే సాధునుతం శరణ్యం॥ 89॥

సమర్పితం తేన పయో విశుద్ధం
నివేద్య దేవాయ హయాననాయ।
తతః స్వయం స్వీకృతవాన్ గురుర్యః
తదంఘ్రియపాయా వయమేవ ధన్యాః॥ 90॥

గత్వా రంగపురీం యో నత్వా రంగేశమాగమాంతార్యః।
స్వస్య గృహే న్యవసత్ తం సతతం సేవే శతారిపదభక్తం॥ 91॥

సద్భిః సాదరమర్చితః శమధనైః శ్రీమాన్ దయావారిధిః
తత్త్వానాం చుళకం రహస్యచుళకం చక్రే సతాం గుప్తయే।

తత్త్వానాం పదవీం రహస్యపదవీమప్యద్భుతాం యో విభుః
తం వందే కవివాది కుంజరఘటా కంఠీరవం దేశికం॥ 92 ॥

తత్త్వనవనీతయుక్తం నవనీతముషో రసావహాం రమ్యం।
యేన గురుణా రహస్యత్రయ నవనీతం కృతం భజే తమహం॥ 93 ॥

చకార తత్త్వత్రయమాతృకాం యః
రమ్యాం రహస్యత్రయమాతృకాం చ।
స ఏవ మాతా చ పితా చ బంధుః
మిత్రం గురుర్మే సకలం చ సూరిః॥ 94 ॥

రత్నావలిం వితేనే తత్త్వానాం యస్తమోపహాం తస్యాః।
వ్యాఖ్యాంచ వేంకటార్యః తస్య కృపామేవ సంస్తువే సతతం॥ 95 ॥

రమ్యాం రమావల్లభనిత్యహృద్యాం
రహస్యరత్నావలిమప్యపూర్వాం।
వ్యాఖ్యానరూపం హృదయం చ తస్యాః
చకార యస్తం కలయే కృపాలుం॥ 96 ॥

త్రియుగకుహనాపోత్రీ దేవో దయామృతవారిధిః
శమితజనతాశోకం శ్లోకద్వయం యదుదాహరత్।
అకృత భువి తద్వ్యాఖ్యారూపం రహస్యశిఖామణిం
శమదమనిధిర్వస్తం సేవే కపీంద్రశిఖామణిం॥ 97 ॥

అంజలివైభవమవదత్ విబుధముదే యో విపశ్చితాం ప్రవరః।
త్రయ్యంతసూరివర్యః తస్మై కలయేఽహమంజలిం సతతం॥ 98 ॥

రమ్యం ప్రధానశతకం నిర్మమవిబుధైర్నిరంతరం సేవ్యం।
యః ప్రాహ వేంకటార్యః తమహం సేవే ప్రధానగురువర్యం॥ 99 ॥

భయావర్తే భీమే భ్రమముపగతానాం ప్రతిపదం
 జనానాం రక్షార్థం జగతి గతిమన్యామవిదుషాం।
 ప్రకృష్టాం యశ్చక్రే పరమపదసోపానపదవీం
 ప్రపద్యే తం వాదిద్విరదప్యతనాసింహమనఘం॥ 100 ॥

అభయప్రదానసారం వ్యతనుత వేదాంతదేశికో యస్తం।
 అభయప్రదం నతానామహముపసేవే భయప్రదం కుద్యశాం॥ 101 ॥

ఆరభ్యాద్యం శ్రీధరం దేశికానాం
 చక్రే రమ్యాం సంప్రదాయస్య శుద్ధిం।
 సత్వస్థానాం శ్రేయసే దేశికో యః
 శ్రయ్యంతార్యం తం శ్రయే వేంకటేశం॥ 102 ॥

ఉపకారపరంపరాం హరేర్యః
 ప్రథయామాస సమాశ్రితానాం।
 అపకారపరేఽపి సర్వజంతౌ
 ఉపకారాన్ కలయంతమాశ్రయే తం॥ 103 ॥

సకలజనరక్షణార్థం సరసం
 యః సారసంగ్రహం వ్యతనోత్।
 పంక్తిం చ దేశికానాం కలయే
 పరవాదిపంచవక్త్రం తం॥ 104 ॥

అభిగమనముఖైః యః పూజయన్ దేశికేంద్రః
 శ్రీతవివశముదారం శ్రీపతిం రంగపుర్యాం।
 స్వపదనతజనానాం స్వప్రబంధాన్ వివృణ్వన్
 న్యవసదఖిలవాదిధ్వాంతభానుం భజే తం॥ 105 ॥

బ్రహ్మతంత్రచతురాయ యోగినే సర్వతంత్రచతురో గురూత్తమః।
 వేదమౌళియుగళం హ్యుపాదిశత్ వాదిసింహమనఘం తమాశ్రయే॥ 106 ॥

కాంచ్యాం తతః కంచనః కోశమత్తం
 మతం యతీశస్య చ దూషయంతం।
 యో బ్రహ్మతంత్రే చతురోఽజయత్ తం
 తాదృక్షశిష్యం గురుమానతోఽస్మి ॥ 107 ॥

త్రింశద్వారం శ్రావితం యేన భాష్యం
 స్వస్మిన్ సమ్యక్ భక్తిభాజాం జనానాం।
 ప్రజ్ఞాసింధుం పంకజాక్షార్యపౌత్రం తం
 వేదాంతాచార్యమీడే సదాఽహం ॥ 108 ॥

శిరసా హరిదాసానాం పదరక్షాం యో దధార గురువర్యః।
 దురితనివర్తనదక్షా తత్పదరక్షా హి మమ శిరోరక్షా ॥ 109 ॥

యో దేశికః కదాచిత్ స్వప్నే వరదస్య నియమనాత్ పుత్రం।
 లేభే రమ్యగుణాఢ్యం సేవేఽనంతార్యసూరితనయం తం ॥ 110 ॥

రోహిణ్యాభ్యే శ్రావణే మాసి
 తారే జాతస్యార్యస్తస్య పుత్రస్య రంగే।
 చక్రే సమ్యక్ జాతకర్మాదికం యః
 తం సేవేఽహం వేదచూడార్యసూరిం ॥ 111 ॥

శ్రాద్ధే పితుర్యస్య గురోః కదాచిత్
 ప్రీతిప్రకర్షణ తురంగవక్త్రః।
 అభుంక్త శుద్ధాని హవీంషి సాక్షాత్
 తమాశ్రయేఽత్యద్భుతభక్తియుక్తం ॥ 112 ॥

యేనోపనీతో గురుణా కుమారః
 యస్మాదవాపాఖిలవేదజాతం।

తస్మై నరా యే రచయంతి భక్తిం
తేషాం పదాజ్ఞే ప్రవణం మనో మే || 113 ||

అవాప్య యస్మాత్ వరదార్యనామా
సూరిః సమస్తాన్యపి శాసనాని |
యతీంద్రసిద్ధాంతజయధ్వజోఽభూత్
తం వేంకటార్యం సతతం భజేఽహం || 114 ||

కాంచీప్రదేశాదుపజగ్మివాంసం
వివిత్సయా వీక్ష్య వటుం కృపాతః |
విత్తం రమోపాస్తివరోపలబ్ధం
తస్మై దదౌ యస్తమహం ప్రపద్యే || 115 ||

ధనాని శిష్యైస్సహ తండులేన
దత్తాని దేవ్యా సహ దేశికేంద్రః |
దృష్ట్వా స్వగేహాత్ బహిరక్షిపద్యః
సమాశ్రయే తం సమలోష్ఠరుక్మం || 116 ||

సంప్రార్థితః సంసది సూరివర్యైః
పాదావనిం రంగపతేర్నిశాయాం |
పద్యైః సహస్రైః గురురస్తువీద్యః
తం భావయేఽహం కవిసార్యభౌమం || 117 ||

రంగాధిపేన సమ్యక్ శ్రుత్వా పాదావనిస్తుతిం ప్రీత్యా |
కవితార్కికసింహత్వం దత్తం యస్మై గురూత్తమం నేవే || 118 ||

గ్రంథైశ్చతుస్సప్తతిభిః సహస్రైః
చతుః సహస్రార్థ విశేషయుక్తైః |
యః షట్సహస్రస్య చకార వృత్తిం
తం దేశికం నౌమి శతం సహస్రం || 119 ||

మునివాహనస్య సుకవేః సూక్తే-

ర్వాఙ్మఖ్యాం సుధామయాం సుభగాం |
యో దేశికో వితేనే యోగవిదం
తం విభావయే హృదయే || 120 ||

మధురకవిదివ్యసూక్తేః

వ్యాఖ్యారూపం య ఏష గురువర్యః |
మధురకవిహృదయమూచే
తమహం వందేయ మధురకవివర్యం || 121 ||

సారం గురుర్యశ్శతకోపసూక్తేః

తా త్పర్యరత్నా వలిమద్భుతార్థాం |
వినిర్మమే నిర్మమనిత్యధార్యాం
విభావయే తం హృది వేంకటేశం || 122 ||

సంగృహ్య దేశికేంద్రో హరిపదపూజాక్రమం వితేనే యః |

తత్పదపద్మముపాసే విబుధజనానాం శుభం శిరఃకుసుమం || 123 ||

చక్రే ప్రబంధసారం ద్రామిడనిగమాంత తత్పదర్శి యః |

ఆహారనియమగాథాం ఆగమచూడార్యమాశ్రయే సత తం || 124 ||

మూలమనుసంగ్రహం యః చరమశ్లోకార్థసంగ్రహం సూరిః |

ద్వయసంగ్రహం చ రమ్యం గాథారూపం చకార తం సేవే || 125 ||

గీతాసంగ్రహగాథా రచితా విదుషాం రసావహా యేన |

యజ్ఞోపపీతపద్యం రమణీయగుణం తమాశ్రయే నిత్యం || 126 ||

దశరథన్యపసూనోః హృద్యమత్యద్భుతం యః

కవికథకమృగేంద్రః సర్వతంత్రస్వతంత్రః |

అతనుత రమణీయం హంససందేశరత్నం

శరణమిహ భజే తం శాంతివాత్సల్యసింధుం || 127 ||

సుగుణా సుభాషితానాం మాలా రచితా మహాత్మనాం ప్రీత్యై |

నిర్మమసుహృదా విదుషా నిగమాంతగురుం భజామి తం నిత్యం || 128 ||

తత్త్వార్థసందేశయుతం వితేనే

రహస్యసందేశమతీవ రమ్యం |

వ్యాఖ్యాం చ యో మాధవసూనురక్షా-

హేతో స్తమార్యం శరణం భజేఽహం || 129 ||

కృత్వాపరాధం కృతినేఽపి యస్మై

దుర్వర్ణతాం ప్రాప స లక్ష్మణార్యః |

పీత్వా శుభం యస్య పదాంబు పశ్చాత్

సువర్ణతాం ప్రాప తమాశ్రయేఽహం || 130 ||

భాష్యప్రకాశికాం తాం సంకటకాలే సుదర్శనః సూరిః |

ప్రాదాద్యస్మై కృతినే నేవే తం వేదచూళికాసూరిం || 131 ||

తాంతు గృహీత్వా రాత్ర్యాం తత్తనయాభ్యాం సమం కథంచిద్యః |

తస్మాత్ గురుః ప్రతస్థే తమహం నేవే సమస్తజనమిత్రం || 132 ||

సత్యమంగలమవాప్య దేశికో

దేవరాజపదసన్నిధౌ తతః |

యోఽవసత్ బుధజనాధిపస్సుతైః

తం భజే కవిమృగేంద్రమన్వహం || 133 ||

కృత్వోపనీతౌ విధివత్ కుమారౌ

సర్వాణి శాస్త్రాణ్యపి దేశికేంద్రః |

ఉపాదిశద్యః కృపయా తయోస్తం
విభావయే వేంకటదేశికేంద్రం || 134 ||

శ్రీభాష్యటీకా సుభగా తదానీం సంరక్షితా యేన గురూత్తమేన |
ప్రవర్తితా సన్నతశిష్యవర్గే పదాంబుజం తస్య శుభం ప్రపద్యే || 135 ||

గత్వా తతో యాదవభూధరేంద్రం
స్నాత్వా చ కల్యాణసరోవరే యః |
దధార రమ్యాః గురురూర్ధ్వపుండ్రాన్
దయానిధిం తం శరణం భజేఽహం || 136 ||

పూర్వం యతీంద్రం ప్రణిపత్య పశ్చాత్
నారాయణం చాపి రమాసమేతం |
తత్సేవయా హృష్టమనాః గురుర్యః
తత్పాదపద్మం ప్రణతోఽస్మి నిత్యం || 137 ||

తత్రైవ తస్మై యతిరాజవీక్షా-
పాత్రాయ పుత్రాయ చ హర్షయుక్తః |
దివ్యప్రబంధార్థముపాదిశద్యః
తం వేదచూడాగురువర్యమీడే || 138 ||

ఆశాస్య దేశస్య తదా సమృద్ధిం
ఆమ్నాయచూడాగురుసార్వభౌమః |
పూర్వోషితం స్థానమవాప యస్తం
పూతం బుధానాం ప్రవరం భజేఽహం || 139 ||

అభీతిహేతుస్తు తిమద్భుతార్థాం
రమ్యాం గభీరామతనోత్ గురుర్యః |
తద్భక్తిపూతా మనుజాః పృథివ్యాం
మహానుభావా మమ వంశనాథాః || 140 ||

జిత్వా తురుష్కౌ భువి గోప్పణేంద్రః
 రంగాధిపం స్థాపితవాన్ స్వదేశే |
 ఇత్యేవమాకర్ణ్య గురుః కపింద్రః
 హృష్టోఽభవద్యస్తమహం ప్రపద్యే || 141 ||

తతః స్వదేవ్యా తనయేన సాకం
 శిష్యైరనేకైః సహ దేశికో యః |
 ఉపాగమద్రంగపురీముదారాం
 తం వాదిసింహం ప్రణమామి నిత్యం || 142 ||

ప్రణమ్య రంగాధిపమాత్మగేహం
 సంప్రాప్య వేదాంతయుగం సమగ్రం |
 ప్రవర్తయన్ భక్తిమతాం బుధానాం
 ప్రీతో బభౌ యస్తమహం భజామి || 143 ||

కీలకాబ్ధే ధనుర్మాసే పంచమ్యాం శుక్లపక్షకే |
 తత్తారే శిల్పిరాజం తం అజయద్దేశికాగ్రణీః || 144 ||

పీఠే స్వకృతకే శ్లిష్టుం విగ్రహం తం తితక్షతి |
 శిల్పిరాజే సమభవత్ కపోలే రుధిరం గురోః || 145 ||

తం శిల్పిరాజం కవిసార్యభౌమా
 జిత్వా తదా విగ్రహ ఆవిరాసీత్ |
 శిల్పార్థసారాఖ్యమపూర్వశాస్త్రం
 చక్రే గురుర్యస్తమహం ప్రపద్యే || 146 ||

యః ప్రీత్యా రంగనాథస్య జ్ఞానముద్రాం చ పుస్తకం |
 అవాప చిహ్నాభూతం తం వందే వేదాంతదేశికం || 147 ||

శుద్ధాం గభీరాం సుమనో నిషేవ్యాం
 రమ్యాం రహస్యత్రయసారగంగాం |
 ఉత్పాదయామాస కృపానిధిర్యః
 తం వేంకటేశం సతతం భజేఽహం || 148 ||

సంప్రీణానార్థం శరణాగతానాం వినిర్మితం వేంకటదేశికేన |
 భవాంధకారక్షపణప్రవీణం సేవే రహస్యత్రయసారదీపం || 149 ||

తద్విషయే జాతానాం కవికరిసింహాః సమస్తశంకానాం |
 వ్యతనుత యః పరిహారం వేదాంతార్యం భజామి తం నిత్యం || 150 ||

యః సారభూతవేదీ సారజ్ఞానాం ముదే గురుప్రవరః |
 సమతనుత సారసారం సారజ్ఞనిధిం తమాశ్రయే సతతం || 151 ||

శ్రీవేంకటార్యేణ కృతాః ప్రబంధాః
 సంఖ్యాతుముర్వ్యాం విబుధైః న శక్యాః |
 తత్రైకమేకం పరిశీలయంతో ధన్యా
 నరాస్తే ధరణీం పునంతి || 152 ||

శ్రీరంగే శరదశ్శతం ప్రణిపతన్ రంగేశపాదాంబుజం
 స్వస్మిన్ భక్తిమతాం సతాం ప్రకటయన్ స్వోక్తిః సుధాస్యందినీః |
 గర్వం చ క్షపయన్ ముహుః కవిఘటాకంఠీరవో వాదినాం
 శ్రీమాన్ యస్తనయేన సాకమవసత్ తం వేంకటేశం భజే || 153 ||

శుభనయనకపోలం శుభ్రయజ్ఞోపవీతం
 కమలసదృశపాణిం కాంతబాహంతరాళం |
 ఉచితపదనివిష్టాన్ ఊర్ధ్వపుండ్రాన్ దధానం
 శ్రుతిశిఖరగురుం తం సూరివంద్యం భజేఽహం || 154 ||

వేదాంతదేశిక విభో వినయోపపన్న
 ఘంటావతార కరుణాకర శాంతిసింధో |
 శ్రీవేంకటేశ గురువర్య కవీశసింహే
 త్యేవం పఠంస్తరతి సంస్మృతివారిరాశిం || 155 ||

దేశికో నిగమాంతార్యాత్ తద్భక్తాత్ సాత్వికో జనః |
 తత్సూక్తేశ్చ ప్రబంధోఽన్యో నాస్తి నాస్తి మహితలే || 156 ||

అపరిచితసంప్రదాయైః అవిదితయతిరాజసూక్తితాత్త్వార్థైః |
 అశమితకుదృష్టిగర్భైః అలమలమన్వైరనాగమాంతరైః || 157 ||

స్మరతి నిగమచూడాదేశికేంద్రం మనో మే
 వదతి మమ నికామం తస్య నామాని జిహ్వా |
 నమతి మమ శరీరం తత్పదాబ్జే మనోజ్ఞే
 తదిహ పరిణతం మే తాదృశం భాగధేయం || 158 ||

జయతి నిగమచూడా దేశికేంద్రో దయాళుః
 జయతి సుమతినేవ్యా శోభనా తస్య సూక్తిః |
 జయతి శుభగుణం తం శీలయన్ సూరిసంఘః
 జయతి వసుమతీయం తస్య సంచారధన్యా || 159 ||

విశ్వాతిశాయనే విశ్వామిత్రగోత్రాంబుధీందవే |
 విష్ణుఘంటావతారాయ వేంకటేశాయ మంగళం || 160 ||

కల్యాణగుణభూషాయ కామితార్థప్రదాయినే |
 కమనీయ శరీరాయ కవిసింహాయ మంగళం || 161 ||

వేదచూడా పరిష్కార సూక్తిమాలాం వితన్వతే |
 వేదచూడార్యవర్యాయ విబుధేంద్రాయ మంగళం || 162 ||

స్వజిహ్వాగ్ర సమాసీన తురంగానన హేషితైః |
సునిరస్త విపక్షాయ శ్రుత్యంతార్యాయ మంగళం || 163 ||

మంగళాకృతయే విశ్వమాన్యాయ నిధయే సతాం |
మత్స్వామినే త్రయీమౌళిదేశికాయాస్తు మంగళం || 164 ||

ఇతీరితాం రసావహీం విశుద్ధచేతసాం సతాం |
త్రయీకిరీటదేశికేంద్రవైభవప్రకాశికాం || 165 ||

సమస్తకల్మషాపహీం సకృత్ పఠంతి యే నరాః |
తరంతి తే భవాంబుధిం క్షమాదయాశమాన్వితాః || 166 ||

సంపూర్ణా నిగమాంతార్యవైభవస్య ప్రకాశికా |
శ్రీనివాసమహాసూరిరచితా బుధసమ్మతా || 167 ||

|| ఇతి శ్రీ వేదాంతదేశికవైభవప్రకాశికా స్తోత్రం సంపూర్ణం ||

కవితార్కికసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే |
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంత గురవే నమః ||